

Tednik

Učiteljski Tovariš.

Glasiló avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 31.

V Ljubljani, 2. velikega srpana 1907.

XLVII. leto.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja vsak petek. Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrť leta 2 K. Posamezna številka 16 h. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Idriji. Naročnino prejema Frančišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Za oznanila je plačati od dvestopne petit-vrste po 20 h, če se oznanilo tiska enkrat; po 18 h, če se tiska dvakrat, in po 16 h, če se tiska trikrat; če se večkrat tiska, znaten popust. Oznanila sprejema „Učiteljska tiskarna“. Priloge poleg poštnine 6 K.

Oklic.

Podpisani pozivlja v imenu okrajnega odbora, da se blagovoli vsaka udeleženska in vsak udeležnik glavne skupščine „Zaveze avstr. jugosl. učit. društev“ v Radovljici čimprej zglasiti podpisanemu zaradi prenočišča in skupnega obeda. Poudarjam, da dobi le oni stanovanje oziroma prenočišče, ki se pravočasno zglesi. To zahtevajo krajevne razmere. Ivan Šega, učitelj v Radovljici (Gorenjsko).

Pred občnim zborom družbe sv. Cirila in Metoda.

△ Družbin izvestitelj torej imenom Družbe sv. Cirila in Metoda obžaluje, da se je vse slovensko ljudskošolsko učiteljstvo tem načinom hujskalo v Pulju zoper našo družbo in da so se obenem tudi istrskemu učiteljstvu vsiljevali o nas toliko napačni nazori.

„Družba sv. Cirila in Metoda“ noče presojati, kateri vzrokida bi bil povod temu „Zavezinemu“ toliko neutemeljenemu napadu, konstatuje pa danes pred vsem slovenskim svetom, da je bil to prvi navalte vrste, kar jih je družba doživela v 20. letih od lastne krvi! — —

Tako je bil poročal dne 14. septembra 1905. l. na XX. veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Jurju ob juž. žel. glavni izvestitelj te družbe, znani prijatelj dekan, sedaj kanonik Anton Žlogar, povodom znanega konflikta med družbo sv. Cirila in Metoda in „Zavezo avstr. jugoslov. učiteljskih društev.“

Z zadovoljstvom lahko konstatiramo, da se pred vsem slovenskim svetom prav nič ne sramujemo, da smo bili ravno slovenski učitelji prvi, ki smo se upali prvi javno napasti družbo sv. Cirila in Metoda. Družba sv. Cirila in Metoda je pač veljala do onega časa kot nekak „noli metangeré“, in gorje onemu, ki bi se upal le misliti, da bi bilo dobro, da se ta družba, ki je za slovenski narod naravnost-vitalnega pomena, malce preosnovi, da se pomladi in da mora priti v družbin odbor nekaj takih oseb, ki ne bodo le slepo

in brezpogojno slušale onim nevidnim močem, ki hočejo zazibati oziroma, ki so zazibale to družbo v ono opasno spanje, v oni opasni položaj, da bi bil glavni družbin namen edino le ta, da bi izkušal polagoma izročiti slovensko obmejno mladino — našo bodočnost — takim odgojiteljem, ali boljše: odgojiteljicam, ki hočejo vcepiti tej mladini v srce one napačne nazore o človeškem življenju, nazore, ki viškujajo v tem, da je človeštvo — t. j. človeški narod — srečno edino le tedaj, če obrača vedno in vedno svoje oči protinebu, da izgubi vse ono lastno zaupanje vase, pričakujoč pomoči odzgoraj.

Taka vzgoja je najuspešnejše orožje našim ljutim nasprotnikom na jugu in severu, ki z njim tako uspešno nadaljuje svoje raznarodovalno delovanje med slovenskim narodom.

Da je bil napad slovenskega učiteljstva na družbo sv. Cirila in Metoda družbi v hasek, to lahko priča sedanost. Slovenska javnost je pričela resno razmišljevati, da se mora družba reorganizovati, da se mora času primerno preustrojiti in drugo.

In naš „napad“ je obrodil dalje ta sad, da so pričeli postajati občni zbori živahnejši, da je slovenska javnost pričela razmišljevati, kje bi se mogli dobiti novi viri, ki bi prinašali družbi novih dohodkov v dosego smotrov, ki bodo slovenski obmejni mladini služili v pravi hasek.

Glavni namen našega „napada“ na družbo sv. Cirila in Metoda je bil pač ta, opozoriti slovensko javnost na resnico, da bo delovanje družbe sv. Cirila in Metoda le tedaj uspešno, da bodo žrtve, ki jih prinaša itak že ubožni slovenski narod na oltar družbi sv. Cirila in Metoda, le tedaj doprinašale oni sad, ako bodo na družbenih zavodih delovale čile, za šolsko kakortudi socialno izvenšolsko življenje slovenskega naroda vnete in požrtvovalne posvetne učiteljske osebe.

Slovensko učiteljstvo dobro ve, da je vpliv izvenšolskega delovanja tako mogočen, tako vpliven na nadaljno človeško izobrazbo, da v teku nekaj let popolnoma zatemi vso šolsko odgojo. Šolska vzgoja zadobi le tedaj v človeškem organizmu življenja sposobne kali, ako spravimo v najtesnejo harmonijo šolsko vzgojo in izvenšolsko javno delovanje.